

[Fr. Kristiansen.]

Niveau i Landet; men en saadan Ønsketilstand er jo desværre ikke at øjne i den nærmeste Fremtid.

Aarsagerne til denne Tilstand findes i den Statshandels- og Subsidiopolitik, som de store Lande under og efter den ødelæggende Verdenskrig er slaaet ind paa for at styrke deres Produktion og Økonomi mest muligt. Denne Politik med de mange Millions Støtte til Landbruget og Forbrugerne i vort Hovedaftagerland, England, saavel som i de engelske Dominions, fører jo med sig, at vore Landbrugsvarer er handikappede i Konkurrencen paa det engelske Marked. Der er Grund til at paaskønne, at England ved den nyligt indgaaede Handelsaftale dog har vist nogen Forstaaelse af disse Forhold og af de Vanskeligheder, de medfører for Landbruget og for Danmarks Økonomi.

Alle Partier i denne Sal er jo klar over, hvilke Farer disse Vanskeligheder kan medføre for det danske Samfunds Økonomi i den kommende Tid; derom vidner de forskellige Partiernes Tilslutning til Udtalelsen fra Samlingsregeringen i Fjor om, at Landbruget maatte sikres en økonomisk Standard som Landets øvrige Erhverv.

Naar der er saa stor Forstaaelse af, at Landbruget maa sikres saadanne Forhold, at det kan arbejde og producere, er det meget let forstaaeligt. Jeg behøver blot at minde om, at af Landets samlede Udførsel til en Værdi af 1 570 Mill. Kr. i de to sidste normale Aar før Krigen, 1937 og 1938, udgjorde Landbrugsvarerne ca. 1:100 Mill. Kr. aarligt. Dersom vi fradrager Landbrugsgets Indførsel af Raastoffer til denne Produktion, det vil sige Foderstoffer, Kunstgødning, Maskiner, Bindegarn og andet, hvilket Beløb androg ca. 250 Mill. Kr. aarligt, bliver Resultatet, at Landbrugs-eksporten tilførte Landet ca. 850 Mill. Kr. i fremmed Valuta aarligt, et Tal, der bedre end mange Ord viser Landbrugserhvervets Betydning for Samfundøkonomien.

I denne Forbindelse kunde jeg have Lyst til at nævne en Episode, som jeg oplevede, engang jeg rejste hjem med Toget heroverfra. Jeg kom ind til nogle Handelsrejsende, der sad og drøftede de økonomiske Forhold. De var helt enige om, at Landbruget i Danmark maatte vi se at faa afskaftet eller i hvert Fald sat ned paa et rimeligt Niveau, for det havde vi vel nok kun Besvær af, naar det ikke kunde klare sig. Jeg sad og hørte paa denne Diskussion en vis Tid, og saa sagde jeg: Undskyld, at jeg blander mig i Samtalen, men sig mig,

hvor vilde egentlig de andre Erhverv ellers faa den Valuta fra, som er nødvendig for at opretholde vort Leveniveau? Det kunde de ikke rigtigt give nogen Forklaring paa, og efter at vi havde talt lidt sammen, havde jeg alligevel det Indtryk, at de Mennesker havde faaet lidt større Forstaaelse af disse Forhold.

Vort Land er, maaske med Undtagelse af Island, det Land i Verden, der har den største udenrigske Omsætning pr. Indbygger. Det betyder ikke, at vi er et rigt Land, som nogle er tilbøjelige til at lægge deri; det betyder meget mere, at vi er et raastoffattigt Land og et Land med et meget ensidigt Produktionsoverskud, som det er livsnødvendigt for os at faa afsat, for at vi derved kan tilbytte os alle de Varer, hvis Indførsel i Dag er en Betingelse for, at vi kan bevare den høje Levestandard, som vi normalt har i dette Land. Landbrugets store Eksportoverskud betinger, som allerede nævnt, at vi kan indføre alle disse Varer enten som Raavarer til Industrien eller som saadanne Færdigvarer, som vi bedst og billigst hjemfører fra Udlandet.

Alle i denne Sal er sikkert klar over disse Forhold, men desværre er der mange inden for de forskellige Befolkningsgrupper, der savner denne Forstaaelse, og som derfor ser mere klassemæssigt end samfundsmæssigt paa en Lovgivning som den, vi her beskæftiger os med. Hvis vi imidlertid ønsker at kunne opretholde den Levestandard, vi har i Øjeblikket, er det uomgængeligt nødvendigt, at Landets Erhvervsgrene yder den størst mulige Indsats, saa at saavel de Erhverv, der producerer for Hjemmemarkedet, som de Virksomheder, der producerer til Eksport, opnaar den allerhøjeste Ydeevne. Og som Følge deraf er det jo klart, at det er af den største Vigtighed, at Landbruget er i Stand til at producere mest muligt.

Man kan saa stille to Spørgsmaal med Hensyn til disse Lovforslag. For det første: er de nødvendige af Hensyn til Partiernes Tilsagn til Landbruget i Fjor om, at det ikke skulde stilles daarligere økonomisk end de andre Erhverv? Og for det andet: er der nogen Mulighed for, at disse Forslag, naar de bliver gennemført, vil stimulere og forøge Landbrugets Produktion i den kommende Tid?

Der er for mig ingen Tvivl om, at der maa svares ja paa begge Spørgsmaal. Regnskabsresultaterne for Aaret 1945—46 viser en Forrentningsprocent paa 2,9 mod 7,2 i 1944—45, og dog omfatter Aaret 1945—46 et Kvartal, hvor Priserne paa Landbrugs-